

HOE KWAMEN DE SPIONAGEGROEPEN AAN GEGEVENS?

ook uit het gehele land, in mindere mate alleen wat de Zuidhollandse eilanden en Zeeland betraf. Van alle geobserveerde onderdelen van de *Wehrmacht*, maar ook van de *Waffen-SS*, het *NSKK*, de *Reichsarbeitsdienst*¹ en de *Ordnungspolizei* werd in het rapport aangegeven, hoe sterk zij vermoedelijk waren, wat voor oefeningen zij uitvoerden en waar hun bureaus zich bevonden. Vermeld werd waar Duitse munitie opgeslagen was. De verdedigingswerken werden beschreven, met uitzondering slechts van de versterkingen vlak bij zee (daartoe hadden de verkenneren niet kunnen doordringen). Bericht werd, waar zich Duitse radarposten bevonden, waar de Duitse vliegvelden lagen, hoeveel en wat voor toestellen daar stonden en waar de kanonnen van de luchtafweer opgesteld waren. Locaties waren als regel aangegeven met de coördinaten van de Nederlandse stafkaarten.

Het spreekt vanzelf dat zulk een rapport (en zo zijn er tientallen naar Londen gegaan) voor de Geallieerde militaire instanties van de grootste betekenis was. Dat er talrijke rapporten binnenkwamen, die op dezelfde situatie betrekking hadden, hinderde niet: in details vulden zij elkaar steeds aan, als geheel maakten zij onderlinge controle mogelijk. Waar zoveel groepen naast elkaar werkten, was dubbel werk trouwens onvermijdelijk.

Enkele spionagegroepen waren er die ontdekten dat de in ons land aanwezige Duitse militaire eenheden geïdentificeerd konden worden door na te gaan wat terzake vermeld stond op de grafkruisen van in ons land gesneuvelde of anderszins overleden Duitse militairen. Later werden die vermeldingen evenwel weggelaten. De groep-‘Albrecht’ ging toen systematisch de Duitse militaire *Feldpost*-nummers opsporen: dat waren de nummers die aan de Duitse eenheden verleend waren voor het postverkeer en voor het contact met Nederlandse instanties. ‘Waterleiding- en electriciteitsbedrijven, gemeentehuizen en wasserijen waren’, aldus het gedenkboek van de groep-‘Albrecht’,

‘de grootste leveranciers. Nog interessanter werd het toen de Duitse hospitalen gingen meedoen.² Deze konden de begraafplaatsen . . . vervangen en zelfs verbeteren daar ze sneller werkten dan grafkruisen die vaak een maand op zich lieten wachten. Vooral Zeeland boekte schitterende resultaten. Gaf bijvoorbeeld het waterleidingbedrijf de plaats en de veldpostnummers van alle onderdelen, de hospitalen verschafften bij de veldpostnummers licht over de aard der troepen en de namen der commandanten.’³

¹ Deze was bij de aanleg van de *Atlantikwall* ingeschakeld. ² Dat waren als regel Duitse afdelingen in Nederlandse ziekenhuizen; men kreeg de gegevens dan van Nederlandse zijde. ³ *Albrecht meldt zich*, p. 47.